

STUDENTENTS

IZNĀK 2 REIZES
MĒNESĪ

AKADEMISKĀS DZĪVES LAIKRAKSTS

NUMURS MAKSA
20 SANT.

K. Branta un K. Upešlejas nodibināts 1922. gadā.

Redakcija un kantoris

Rīga, Basteja bulv. № 11, dzīv. 15. (Ieja no Valdemāra ielas). Tajr. 32636. Runas stundas:
svētdienās no 11—12, pirmdienās no 18—19.

Pasta adrese: Rīgā, Pasta kaste № 70. Pasta tek. rēķ.: 424. Gada abonem.: Ls 3.—
Sludinājumu maksa: priekšpusē 90 sant., tekstā 60 sant., sludin. daļa 20 sant., par
pētītirdzību + 5% sludināj. nodoklis.

№ 150.

Ceturtdien, 18. aprīlī 1929.

VII. ak. g.

Passivā bilance.

Cik daudz ir piepildījušies darbos labie vārdi, kas kādreiz runāti? Bet daudzi labi darbi, kas reiz darīti, vēlāk gan ir pazuduši tukšos vārdos. Cilvēki, kas šos labos vārdus un darbus runājuši, darījuši, bieži stāv vienu. Viņus gan redz, bet maz dzird. Tas ir tāpat, kā kad pilsētas dunoņā zvana baznīcu zvani. Ielas burzmā nedzird viņu skaņas; redz tikai torni atvērtu un zvanu mēles ligojam.

Nesen pagāja Augšamcelšanās svētki. Ikreiz un arī šogad daudz runāts un rakstīts par viņu nozīmi, kurai tik sen, sen atpakaļ radīja kāds liels notikums, kāds cēls darbs un uzpurēšanās visas cilvēces labā. Bet vai šīs svētkos mēs to atkal atceroties kļūvām skaidrāki savā dzīvē, kā to mūs aicināja darīt?

Daudz, ak, daudz vēl mums tā paša ielas trokšņa, un skaidrība saskatāma tikai acis augšup paceļot, kad tumsā pie debesīm iedegas zvaigznes.

Mums taču, piemēram, vēl nav pilnīgi skaidrs, vai un kas ir Latvijas suverenā vara un kam isti esam pateicību parādā par mūsu brīvību. Pirmo mēs kā skaistu vārdu un gaišu ticību paudām un aizdedzinājam savās sirdīs 1918. gada 18. novembrī, lai tūlīt pēc tam svāvs un grūtās, bet slavas un uzvaras pilnās cīņās panāktu otro.

Veselus 10 gadus mēs suverenās varas vārdā esam vēlējuši likumdevējus, izdevuši likumus, sprieduši tiesu un taisnību. Un nu uzreiz latvīm, savas valsts celējam un cinitājam, tas vairs nav skaidrs.

Tā tad savā vispārējā dzīvē mēs nesam skaidrību par dažām jo isti svarīgām lietām un jēdzieniem. Bet akadēmiskā dzīvē?

Tas bij „Studenta” iepriekšējā numurā, kur kommitonīs Prūsīs, rakstīdams par studentu kultūras biroja uzdevumiem, teica, ka nepareizs ir ieskaits — tūlīt sākumā šā biroja darbību koncentrēt galvenā kārtā uz ārpusi, uz laukiem. Viņš atzina, ka kultūras birojam pietiktu darba pašu studentu vidū. Un tikai tad, kad viņš te būtu veikts, to varētu uz ārieni paplašināt.

Tak jau nākošā kultūras biroja sēde, izņemot kāda disputa sarīkošanu universitātē, nolēma savu darbību tomēr koncentrēt ārpus universitātes sienām.

Nedēļu atpakaļ Rīgā, kādas filistru biedrības, vai savienības vakarā referēts par akadēmisko pilsoņu pienākumiem valsts dzīvē. Pārrunās piedalījies arī prof. Plāks kngs. Kā vakara rīkošanai ļoti tuvs laikraksts atstāta, profesora kngs beigās teicis apmēram šādus vārdus: „Akadēmiskiem pilsoņiem vispirms pašiem jābūt gataviem un cieši sajūtiem, lai tie izietu tautā kā vienots spēks viņu pacelt.”

To profesora kungs teicis vispār par akadēmiskiem pilsoņiem, to pašu „Students” prasīja no studentiem un liekas gan, viņam bij to sevišķs iemesls darīt. Bet kultūras biroja lēmums ir gluži pretējs un kā studentu padome domā izturēties un radīt vēlamo skaidrību? To mēs gaidīsim.

Pagaidām pāris piemēru. Nupat es biju liecinieks skatam dzīvāki pilsētas ielā. Trīs baltas studentu cepurītes ligoja no vienas trotuāra malas uz otru. Viņu īpašnieki tikai kopējiem spēkiem kā nekā varēja kājas krustotami uz priekšu tikt. Kā smējās publika viņos skatīdamās. Tīcat, bij kauns zināt, ka šie smieklī vēltīti baltajai cepurītei, ka tie skanēja par godu studenta kultūrai.

Nujā, kultūru baltajā cepurītē gan sauc par „mežonīgo.” Bet, tad šī „mežonīgā” nicinātāji būs laikam kultūrāli un civilizēti visaugstākā pakāpē. Tak svētkos, dzimtenes pagastā būdams, redzēju skatu, kur starp „mežonību” un civilizāciju nebija nekādas robežas.

Vai ar tik neskaidriem uzskatiem par latvju studenta godu un tikumiem, šāda „kultūra” varēs gaismu un svētību nest?

Kad Jelgavā nesen mira viens mūsu vecāko studentu organizāciju dibinātājs un pirmais idejiskais iedvesmotājs, tad šīs pašas studentu aprindas teica, ka netaisnība bija isti latviskā un dziļi nacionālā virziena rādītājs minētajam organizācijām. Šos viņa sprautos ceļus latvju studenti ejot vēl arvien.

Es atšķīru dziedoņa Marisa Vētras rakstu no Frankfurtes. Viņš dzīvo tālu no latviskā un tā tad, varbūt, viņa isto būtību nojauš labāk un objektīvāk. Bet viņš raksta: „Tradīcijas ir laba lieta, tradicionālās dziesmas tāpat, bet latvju tauta ir pārāk īpatnēja un latviskā sirds ir pārāk vērtīga, lai tā varētu staigāt vācu alus nospraustās tradīcijās.”

Viņš raksta vēl vairāk un zīmīgāk un jo vairāk es lasu šo rakstu, jo vairāk nojaušu, ka paliek neskaidrāks jēdziens par latvisko, ja atceras un tic arī pirmajiem vārdiem.

Vai tad nu tie cilvēki, kas runājuši un aicinājuši citādi darīt, ir palikuši kā saucēja balss tukšnesi, kā fantāstiski, kuriem nav nekādu ieguvumu bez viņu skaitļiem un pārdošanai saņiem?

Nē. Tā bij akadēmiskās dzīves pasīvā bilance, ko te saskaītājam. Par viņas aktīvo bilanci, par panākumiem — turpmāk.

Enriks Aivieksta.

Latvijas studentu tagadējā sabiedriskā darbība.

Ļoti bieži tagad, gan presē gan sabiedrībā, nākas dzirdēt pārmetumus studentiem par to, ka tie palikuši pārāk pasīvi atklātā sabiedriski-kultūrālā un politiskā darbā. Pavisam niecīgs tagad esot to studentu skaits, kas darbotos kaut kādā publikā biedrībā vai savienībā. Neredzot vairs studentus tajā tautas audzinātāja un vadoņa lomā, kāda tiem piemītusi dažu gadu desmitus atpakaļ. Tāpēc kā pretstats mūsu dienu studentam tiek radīti cara laika latviešu studenti, kuri bijuši daudz aktīvāki sabiedriski darbinieki, p. p. Alunans, Valdemars, Janševskis u. c., kas devuši pavisam jaunus virzienus latviešu gan saimnieciskai gan garīgai kultūrai. Taisnība, tagad stāvoklis ir tāds, ka tautas un studentu attiecības ir palikušas daudz vēsākas, daudz vājākas, nekā tas bij agrāk. Ir radusies itkā zināma plaša, stingra nogrupēšanās. Katrs paliek pie sava darba un noslēdzas. Plašāka sabiedrība zin ļoti maz, vai pat nemaz par studentu patieso dzīvi. Interesantas lietas šajā ziņā var pastāstīt ziedojumu vācēji „Studentu dienās,” kā tiešām jābrīnās, ka paši studenti nekur nav nākuši ar rakstītu vai runātu vārdu klajā, lai iznīcinātu vienu otru pavisam nesaprotamu un nepieņemamu aizspriedumu no sabiedrības puses. Kaut cik „svētīgu” pakalpojumu šajā ziņā, t. i. rādot tautai studentu darbus un centienus, izdara zināma virziena studenti jādelēdami ormaņa zirgus pa ielām; tauta skatās un brīnās gaisā dienas laikā: tad tā dzīvo studenti un valstij par to vēl jāpiemaksā zolidas naudas summas. Un tāpēc nav ko brīnīties, ja atgadās cilvēks, kuram kritizēšana ir stiprā

puse, ka tas ņem rokā spalvu un raksta: studenti tagad dzīvo ideju ziņā pelēku un nenozīmīgu dzīvi. Nav plašāka skata un izpratnes savu uzdevumu veikšanā ārpus augstskolas. Kā kultūras darbinieki pilnīgi analfabeti u. t. t. Neliegsim, ka patlaban studentu ārpusaugstskolas sociālās darbības radius ne visai plašs. Labi vai slikti. Tagad tikai ar pāris piezīmēm gribētu pakavēties kāpēc tas tā, kādi šādi parādībai cēloņi.

Taisnība, agrākie studenti savā studiju laikā ir daudz darījuši tautas izglītības labā. Iesim pat līdz tiem laikiem, kad parādās pirmie studentlatvieši — kas par tādiem sevi nekaunējās nosaukt. Tie bij Valdemars, Alunans u. c. Tie ir bijuši kā gaisas lāpas, kas savu gaismu tāju metuši tautas tumšajā garīgās un materiālās verdzības naktī, sākuši to saukt uz apzinīgu, patstāvīgu dzīvi, vismaz sākt domāt par to. Viņu piemēram sekoja daudzi citi apzinīgāki latviešu studenti, kuri skatīti sniedzās tālāk par oficiālo augstskolas diplomu un siltu vietu kādā iestādē. Tie gāja tautā gan ar runām, gan rakstiem un centās iepotēt un nostiprināt tautā atziņu centies iegūt sev, ja ne tik daudz saimniecisku, tad jo vairāk garīgu patstāvību un neatkarību, izkopt tautisko pašapziņu. Un nu tagad šāda studējošās jaunatnes cieša sadarbība ar tautu pazudusi. Saprotams, tie ideāli, pēc kuriem centās agrākie studenti savā ārpus-skolas darbā, galvenos vilcienos ir sasniegti. Bet vai tikai tas būtu par cēloni šādas sadarbības trūkumam. Vai izskaidrojums būtu meklējams tikai pārdzīvoto juku laiku sekās, vai tauta negribētu klausīties tāda cilvēkā, kas vēl pats sēž uz skolas sola, vai arī vaina meklējama pašos studentos. Lai nu kā, viens tomēr ir skaidrs. Apgalvojums, ka šādas studentu un tautas sadarbības trūkums būtu pirmo slinkuma un idejiskā sekuma funkcija, nekādā ziņā nav nopietni ņemams. Vismaz lielākās studentu daļas vārdā tas jānoskaidro. Turēties pie šādiem ieskatiem un aizstāvēt tos var tikai cilvēki, kas paši nebūs ieskatījušies tagadējo studentu dzīvē, vai arī redzējuši „strādādot” tos studentus, kuriem studēšana pati par sevi ir blakus lieta un kuriem viņu pašu vērtība ceļas līdz ar nodzīvotās naudas un izdzerto pudeļu daudzumu.

Vispirms jau palūgšim šiem pārmetumiem rādītājiem, lai viņi neaizmirst, ka tie vēsturiskie apstākļi, kādos strādāja agrākie studenti un kādos mūsdienas studenti pavisam savādāki. Zināms, cik daudz bij Valdemara un Alunana laikos studējošo latviešu — tie bij saskaītāmi pie vienas rokas pirkstiem. Tautā to uzskatīja par kaut ko sevišķu, ievēribas cienīgu. Vairāk kā vietā te teiciens: „Jo tumšāka naktis, jo spožākas zvaigznes”. Nebij toreiz latviešu tautai ne grāmatu, ne laikrakstu, ja atskaita bībeli, dziesmu grāmatu un Häckera Isto Vidzemes Kalendaru un varbūt vēl vienu otru vācu baznīckungu sarakstītu lūgšanas grāmatīņu. Par pašām elementārākajām sabiedriskām un zinātniskām lietām tautā valdīja galīgi aplami ieskati. Un nu nāca studenti ar saviem „populāri zinātniskiem rakstiem”. Rakstīja un lasīja tur stud. med. „Par rūpīgiem, Par tabakas un baudvielu kaitīgumu”, tur atkal stud. chem. par ūdeni, viņa fizikālajām un ķīmiskajām īpašībām, par skunstmēsliem u. t. t. Tas viss bij labs un svētīgs darbs zinātnes popularizēšanā labā. Tas radināja tautu uz nopietnām pārdomām par visām šīm lietām. Bet nevar būt arī divas domas, ka viss šis darbs nesagādāja nekādu grūtību (var būt terminoloģijas

Apmeklējiet

FOTO-izstādi

Vērmaņa dārzā augš. paviljonā
ikdienas no plkst. 10—18

Ie-eja Ls 0,50. — Studejošiem, skoln.
un karēivjiem Ls 0,30

ziņā) cilvēkam, kas jau atradās uz augstskolas sola. Alunans un tā laika biedri varēja kuru katru grāmatu, vai žurnāla rakstu pārtulkot latviešu valodā un tauta to paņēma kā kādu retumu abām rokām. Viss tas nāca pirmo reizi un bija kautkas jauns, pavisam nedzirdēts. Skaidrs, ka ar tāda rakstura mantām tagad pie tautas garīgo vērtību krātuves nevar iet — neviens tur nelaidīs iekšā. Tāds students — zinātnes popularizētājs savu laiku jau pārdzīvojis. Tautas izglītības līmenis tagad nesaldzīnāmi augstāks, nekā tad, kad strādāja šie celmlauži. Tagad mums jau katrā zinātnes disciplīnā ir krietns krājums grāmatu, tā kā katrs nopietns, grāmatas mīlētājs strādnieks zin zinātni viņas populāra veidā daudz labāk, nekā pirmā vai otrā kursa students. Pirms kara visi, vai vismaz lielākā daļa augstskolas beidzēju latviešu aizklīda plašajā Krievijā, kur tiem ar tautu bija visai vājas attiecības. Tagad tie visi saplūduši Latvijā. Tagad mūsu zemē augstskolas absolventu % ir daudz augstāks nekā pirms kara. Konkurence paliek aizvien asāka un nav daudz to studentu, kas tagad spētu sacensties kā zinātnes popularizētājs, vai sabiedriska darbinieks ar šiem „spēka vīriem”, kuri tam jau visās sabiedriskās dzīves nozarēs ir priekšā. Raksturīgi, ka šie vīri ir nesaudzīgi kritiķi visam, kur kaut kas tieks viņa speciālitātē no druscit zemāk stāvoša oficiālo skolu izglītībā. Un tāpēc nav nekāds brīnums, ka tā sājūta, ka viņam vienmēr blakus atrodās daudz spējīgāki cilvēki, nomāc tagadējo studentu labo gribu un cenšanos strādāt tautas garīgās dzīves laukā. Te nevajaga aizmirst arī to apstākli, ka pie mums, tāpat kā citās valstīs, pastāv ļoti noorganizētas ārpus-skolas izglītības iestādes, kur speciāli šim nolūkam sagatavoti darbinieki un lektori veic tos drbus, ko agrāk studenti kā tādi, blakus saviem tiešajiem uzdevumiem. Notikusi diferencēšanās un specializēšanās. Sabiedriski kultūrālo darbu valsti tagad veic attiecīgas iestādes, bet studenti nododas savam tiešajam darbam. Studenta vadošā loma tautas dzīvē tuvojas beigu cēlienam un pārrunājamās funkcijas pāriet citu cilvēku rokās. Cits jautājums, kā viņi veic šo savu uzdevumu.

Svarīgs moments attaisnojoša sprieduma labs par studentu trūkumu ir pats tagadējais augstskolas darbs. Ja agrākie studenti bij vairāk vai mazāk universāli, enciklopedisti, tad tagad tāds stāvoklis izslēgts. Ja tagad students sabiedrības priekšā grib iziet kā lektors ar puslīdz svarīgu un jau ne-novazātu tēmatu, tad tas jau prasa krietnu nodziļināšanos un pacietību attiecīgā jautājumā. Ja agrāk studenti varēja tikpat droši un nestomidamies runāt gan par ķīmiskiem, teoloģiskiem, filosofiskiem, gan atkal turpat par tiri tehniskiem jautājumiem, tad tagad, ārpus sava speciālā fakultātes kursa viņš spēj iet tikai taustīdamies. Zinātnes pēdējos gadu desmitos attīstījusies grandiozos apmēros. Kur agrāk vienā otrā vietā bij sākti list lidumi, tur tagad jau stiepjas plaši lauki. Un visi tie studentiem jāpārstaigā krustām un šķērsām. Katrs objektīvs novērotājs

nevar noliegt to, ka lai tagad nobeigtu attiecīgu fakultāti, jāziedo daudz vairāk laika un darba nekā pirmskara gados. Jau tie paši seno priekšmetu kursi ir paplašināti un daudzi jo daudzi, toreiz vēl nebijuši, ir nākuši klāt. Un tikko tie studenti, kas pilnīgi atsvabināti studiju gaitā no rūpēm par materiālo eksistenci, tikko tie spēji beigt augstskolu noteiktā laikā. Bet ne nu tiem, kuriem tajā pašā laikā jāpelna maize". Tiešām, nav grūti saprast, ka te neatliek laika domāt par kaut ko citu, ka tikai par savu augstskolas darbu un materiālās pārtikas minimuma sagādāšanu. —

Pēc šīm vispārējām piezīmēm par iedomāto studentu pasvītāti ārpus augstskolas darba, man gribētos teikt pāris vārdus par to, ka 1) studenti nepiedaloties presē un 2) lasot maz grāmatas.

Gandrīz visur, ja runā par studentu sabiedrisko darbību, tad šīs darbības jēdzienu sašaurina līdz žurnālistikai un priekšlasījumiem. Kas neuzstājas presē un ar referātiem biedrībās, tiek uzskatīti kā sabiedriskā ziņā pilnīgi indiferenti cilvēki. Bet te nav jāizmirst, ko šāda darbība prasa 1) nopietnas zināšanas un vēl jo vairāk 2) speciālas tieksmes un spējas pēc publiskas uzstāšanās, runas dāvanas un zināmu drošību. Tikai nu šīs īpašības nepieņem studentam kā tādām un arī studējot tas to nevar iegūt, ja viņam nav uz to nekādu dāvanu. Ļoti bieži nāk priekšā tādi gadījumi, kad nestudējuši cilvēki izrādās par daudz labākiem politiķiem un sabiedriskiem darbiniekiem, nekā studējuši, labākiem ne tādēļ, ka tiem būtu plašākas un pamatīgākas zināšanas, bet gan tādēļ, ka tiem piemīt sabiedrisko un politisko

darbinieku specifiskās īpašības. Ja augstskolā iestājas vecāki cilvēki ar zināmu pagātni un daudz maz noteiktiem pasaules uzskatiem (kā tas pa lielāki daļai bij agrāk), tad no tiem varam gaidīt arī daudz ko vairāk, bet citādi nedrīkstam aizmirst, ka studentu vairums rekrūtējas no vidusskolas beigušiem jauniešiem, kuri nāk no turienes ar pilnīgi nenobriedušiem uzskatiem, un bieži vien, kas tas bēdīgākais, nav neko daudz lasījuši ārpus savām skolas grāmatām un burtniecām. Tā tad skaidrs, ka ir nepareizi, lai visi studenti jau tādēļ vien, ka tie ir studenti, katrā ziņā ņemtu dalību sabiedriski-politiskā dzīvē. Tāpat attiecībā uz piedalīšanos presē. Par ko gan students varētu rakstīt? Nu protams par to, kas viņam (sastāda) veido, tā sakot, dzīves saturu: zinātnei, mākslu, literatūru. Bet kā gan stāv ar šīm lietām mūsu laikrakstos. Jāsaka, vairāk kā bēdīgi. Lielākā daļa mūsdienu laikrakstu ir tipiskas sensāciju lapas. Audzināt tautu, paplašināt viņas redzes aploku, nevērst pastāvīgi viņas uzmanību uz sīkām ikdienas parādībām, bet iededzināt tajā ilgas pēc tādiem ideāliem un mērķiem, kuri nav sasniegti šodien vai rīt — no tādiem ieskatiem mūsu laikraksti stāv stipri tālu. Tie tiek izdoti vai nu peļņas nolūkā, vai labākā gadījumā politiski motīvi ir viņu vadītāji. Jāpiemērojas pūļa tieksmēm, uzskatiem, viņa instinktiem. Tad tas veikals zels. Visu ko jūs varat atrast mūsu laikrakstos: sīku jo sīku statistiku par notikušām slepkavībām, zādzībām, izvarošanām, — visu to mēs redzam sīki — jo sīki aprakstītu gan vārdos, gan „bildēs." Nosīt cilvēku, nolēc no operas balkona, tevi rāda kā kādu lielu varoni visai

STUDENTU DEKĒLI

visās krāsās par vismērenāk. cenām
lielā izvēlē
— piedāvā — ED. KRŪMIŅŠ, RĪGĀ.
Kr. Barona ielā 59, nod. Valņu ielā 28-a

tautai. Veci, sen appelējuši kalendarnieku joki un jo divdomīgāki, jo labāki. Saimniecības padomi kā izsūt burtus, kā izdzīt prusakus; žokļu un acu dauzīšanas mākslinieku apraksti un jo jūsmīgi — ar vārdu sakot, visu ko jūs variet atrast mūsu laikrakstos, tikai ne zinātnei, mākslu (ne recenziju veidā). To jūs varat meklēt ar mikroskopu — varbūt kad pie saules gaismas varēs „Sikumu nodaļā" šo to atrast. Atvainojot, kā ne, ir jau arī zinātne, pavisam acis kritošiem burtiem nosludināti tādi zinātniski apcerējumi, kā: vai dzimuma atturība kaitīga (nu protams!), vai auzu tumi ēst veselīgi u. t. t. Nav divu domu, ka visi „zinātnieki", — kuri, droši vien, savus gradus būs ieguvuši pagasta universitātēs, — arīķēļi savas paviršības un dēļ iziet tikai uz kairināšanu un panāk pavisam pretējo. Lielāka daļa laikraksta vielas ir ar redaktora parakstu legalizēta sēnalu literatūra. Lai tagad būtu iecienīts redakcijas viesis, nav vajadzīgs būt izglītotam cilvēkam, nav vajadzīgs būt studentam, bet gan labam sensāciju okškerim, vai vēl labāk, ja viņas rodas paša reportiera smadzenēs, vajaga būt labam pūļa gaumes un iegribu pazinējam. Un atkal no otras puses — arī te, preses darbā priekšroka dodama vecākiem, piedzīvojušākiem augstskolas absolventiem.

Laikam gan būs teikts par vieglu,

ja apzīmēsim apgalvojumu par to, ka studenti maz lasot grāmatas — par mūļķīgu. Pa daļai tas dibinās uz tā pieredzējuma, ka sabiedrība un līdz ar to arī studenti maz pērkot grāmatas. Bet šie kungi laikam nezina, ka ir tādas iestādes kā bibliotēkas. Būtu viņi, tā garām ejot, iegājuši tajās un paraudzījušies, kas ir apmeklētāju vairums. Studenti. Un ir saprotams, ka students, kuram katrs santims ir nauda, nepirks dārgās grāmatas, ja viņš to pašu uz ilgāku laiku var dabūt par brīvu. Bet nevar neatzīmēt vairāk kā divaino Valsts Bibliotēkas rīcību — neizsniegt nevienam viņas apmeklētājam latviešu daiļliteratūru. Jāpienes „dokuments" no priekšniecības, ka tā vajadzīga zinātniskiem pētījumiem. Ja humanitāro fak. studējošie šajā ziņā labākā stāvoklī, tad turpretī tehnisko, vairāk kā neapskaužamā.

Tā tad, īsi sakot, kāpēc tagadējie studenti pazūd no ārpusaugstskolas sabiedriski-politiskās darbības skatuves. Tāpēc, ka 1) tautas izglītības līmenis stipri pacēlies, 2) augstskolas abiturientu % samērs augstāks nekā agrāk, ar kuriem students nav spējīgs konkurēt kā tautas audzinātājs un vadonis un 3) ilga un nopietna augstskolas darbs un tā plašais zinātnes plūdums, kas atļauj studentam sasniegt kaut ko paliekamu tikai pēc ilgākām un sīki speciālām studijām. Taisni te vajag tagad koncentrēties visai studentu enerģijai. Un ja tie sāktu sekot mūsu dienās agrāko studentu paraugam, tad tas tomēr galu galā nozīmētu tik daudz, ka studenti neizprot patreizējo laikmetu, savu īsto darba lauku. Mūsu laikmets ir cits, mūsu sabiedrība ir cita un mūsu studenti ir citi.

J. Apinis.

El. Krūza.

Klusais draugs.

Es tevi redzēju, mans klusais draugs —
Tas puse sapnis bij, pus' patiesība...
Tev sirdī liesmoja spožs upurtrauks.
Es tevi redzēju, mans klusais draugs,
Man dzīve bij kā pati svētlaimība,
Kā saulē zaigojošs plašs rāsas lauks...
Es tevi redzēju, mans klusais draugs,
Tas sapnis nebija, tā bija patiesība.

Edvarts Tūters.

Ikkatram sava celle.

Lai gan es neesmu te viens,
Kā Dante nokāpis kas ellē; —
Ikkatram sirdī sava celle
Un neiekļūs tur cits neviens.
Ir dienā tūkstoši ap mani
Un visiem viens mums valdnieks.
Ir vienas bēdas mums un prieks —
Bet sirdī katram savi zvani.
Kas vienam balts, šķiet citiem melns.
Dažs nakti iemījo, cits dienu;
Jo mūsu dvēselēs arvienu
Ikkatram dievs ir savs un velns.
Dažs prot kā bērns lūgt, salikt rokas.
Cits šķēļ kā zobens grieztis, ass...
Bet vienatnē tik veicams tas,
Kas pūļa priekšā nesalokas.
Lai gan es neesmu te viens.
Kā Dante, nokāpis kas ellē; —
Ikkatram sirdī sava celle
Un neiekļūs tur cits neviens.

Sapņi.

(Feļetons).

Kas guļ, tas negrēko, tas bauda
baudu vissaldāko. Un turklāt var arī
nākotni uzzināt. Tik papūlies, ka visu
tu atceries, kas nakti sapņi tev rādījies.
Es esmu liels gulētājs un daudz neko
mazāks sapnotājs. Gribu jums pastāstīt,
ko izdevās sapņos man saskatīt.
Tā kā Rīgā, tā kā nē, taču ar ne
provincē vienu lielu namu cēla. Gri-
bēju es ar' būt kas pie tā nama cel-
šanas, taču nav vēl meistars pats no
sevis piedzimis. Es tur biju ķieģel-
nesis. Algu tik daudz saņemot, ķie-
ģeļu kaudzes cik uznesot. Vienu vai
divas tas bijis līdz šim, tagad man jā-
cīnoties ar trim. Ar vienu — nekas,
jau otra kraujas uz muguras. Ja vienu
es sekmiģi noturēju, tad arī otru
vēl panest spēju. Labi man tā lai
vēl uzkrāvās, kaut ceļi jau reizēm sa-
metās. Es līgms ķeros pie beidz-
mās. Vēl ķieģelis, vēl puse man uz-
likās, tad visai nelabi apgriezās. Par
laimi man acis atvēras.
Tikko acis aizvērās, atkal biju sprukās,
kaut gan biju ietērpies krāsās ļoti

smukās. Koridoram, kā arvien, leņpi
cauri gāju, tikai bursiem, smaidīdams,
viegli galvu māju. Nezinu, kur deķeļi
bij tiem palikuši, domāju, ka tīrīt tos
viņi nodevuši. Jeb vai būtu atmeties
vecu vecais tikums, vai gan šeit būs
jāvēro pieklājības likums? Tiešām, tā
man paskaidro, esot nolēmuši; vienu
šādu nedēļu visiem ievēduši. Pieklā-
jība, džentelmens, esot grūti vārdi, kurus
saprast studenti varot reti kādi. Ne-
būšot pat „mežonu" tikai viena saime;
visu gaļo nedēļu vilksoties šī laime.
Modes dāmas studētās likšot krāsu
maigu, profesoriem neredzot pūderēšot
vaigu. Matus mājās skrullešot, citus
brūncus šūšot, pārmērībām visādām
atturīgas būšot. It uz visām lekcijām
visi laikā nāksot un, vai tam, kas vē-
lāki, durvis virināšot. Avīzes uz gal-
diem vairs neredzēs nevienas, Alma
Mater brīnīsies visas sešas dienas. Es
vai sēdus apsēdus, dzirdējis šīs lietas:
deķelis mans kabatā ieskrēja uz vietas.
Bet tiklīdz šis azotē, jaunus uz galvas
gadās, nebij laika izpētīt, kur un kā
viņš radās. Sviedriem vaigā mocijos,
kabata bij tukša, un kad beidzot pa-
modos istaba bij tumša.
Tad biju es tā kā starp pudelēm,
tā kā starp alus kausiem, un tā kā
miglā vēl atceros, ka dzēru es malkiem
gausiem. Ne spēka vairs dziedāt bija,
ne spēja vairs klusēt, ne prieks bija
celties, ne patika dusēt. Šādā stāvoklī,
likās, mums visiem ilgi vēl palikt tikās.
Te, pēkšņi, no skaidrām debesīm zi-
beņi spēra un taisni dzērienu kausos
mums ķēra. Acis man atvēra briesmīgs
blikšķis un piecēlies ieteica pulksteņa
tikšķis. Klībjānis.

Kellermans, Hamsuns, Uailds.

(Beigās.)

„Benoni" un „Roze" viņš rāda ciema
vareno tirgotāju, kas ir viltīgs un iz-
virtis, fanātiķi bākas sargu un tā sievu,
kuri ir viens otram aprieušies līdz ne-
ciešamībai. To pašu kungu Benoni,
kuŗa vienīgās īpašības ir viltība un
izturība.
Arī te cauri vijas milas problems,
bet viņš nav tik spilgts, jo autors ir
aizņemts ar daudzo ciema iedzīvotāju
raksturu zīmēšanu. Hamsuns mums
ir tuvs ar spējam atsegt cilvēka dvē-
seli, parādīt to visā kailumā, kāda tā
ir, kad nav segta ar morāles un paš-
iedomības skrandām. Arī viņš ir ne-
tik daudz tiesātājs, kā stāstītājs un tē-
lotājs.
Viņa stāsti ir patiesi un varoņu tra-

ģisma pilnais liktens rod atbalsi la-
sītājā. Runājot par Uaildu, jāšķir vi-
ņa pasakas no romāniem.

Viņa pasakās uz brīnišķīgu puķu un
violētas gaismas fona norisinās tikpat
brīnišķīgas lietas, citiem vārdiem, viss
kā jau pasakā. Atšķirās viņas tikai ar
savu mākslas vērtību.

Rakstidams par cilvēku sāpēm, kā
pretstatu viņš nostāda laimīgo princi
un, lai stāstījums vairāk valdzinātu,
tad netrūkst arī omulīgā pilsētas tēva
un matemātikas skolotāja, kas aizliedz
saviem bērniem redzēt sapņus. Ik
katra no viņa pasakām ir brīnišķa dzeja,
kas sniedz mums neatsveramu baudi-
jumu. „Lakstīgalā un rozē" viņš stā-
sta par milas lauriem un uzpurēšanos,
uz kādu ir spējīga mazās, mīlā tvicē-
jas, lakstīgalas sirds.

To viņš arī parāda, cik cilvēkiem
ir sveša dziļāka milas būtība, jo tie,
daudz nedomādami, apmaina to pret
sudraba sprādzēm un metafiziku.

Ši skaistuma piešķiršana maziem ne-
vārtīgiem radījumiem, kam kā pretstats
ir lielais, varens un brutālais, ir rak-
sturīga Uaildam.

Viņa pasaku varoņi, tiekdamiēs pēc
saviem ideāliem, ir kļuvuši līdzīgi tiem.

Viņi ir tikpat trausli, kā viņu sapņi
un reālai dzīvei nederīgi, jo tā viņus,
nеспēdama saprast, iznīcina. Savo-
romānos, Uailds ir tuvs mūsu laikam.

Nesim kaut „Dorianu Greju," viņu
varētu nosaukt arī par himnu skaistu-
mam un baudai.

Atšķirība te būtu tikai tā, ka mūs
laiks sauc tikai pēc baudas un aizmirst
skaistumu. Mēs apmierināties ar jū-
teklisko. Uailds izceļ, galvenām kārt-
tām, šo pēdējo.

Viņš dievina skaistumu un mākslu,
nozēlodams trulos, kas nespēj to sa-
just. Nozēlo cilvēkus, kas iekalušies
dažādu aizspriedumu un normu žņau-
gos, nonāvē sevi skaistuma un baudas
sajūtu. Viņš tic, ka ja katrs ļautu vaļu
savām jūlam un domām, tad pasaulē
ieplūstu tāds prieka vilnis, kāds līdz
šim vēl nav pieredzēts, bet pats varo-
nīgākais no mums, baidās pats no sevis.

Grejs ir rafinēta baudītāja tips, ar
izsmalcinātu mākslas gaumi.

Viņš sniedzās pēc vina kausa, bet
atgrūž to, ieraudzīdams viņā niecīgā-
ko gruziti.

Viņš dievina Sibillu, bet atstumj to,
kad tā milas pārņemta, zaudē savu ta-
lantu.

Viņš nevar apmierināties tikai ar
ārējo, bet meklē dvēseli un nespēdams
pēdējo atrast, sadeg pats savās ilgās.

Visi šie tipi mums ir bezgala tuvi,
jo viņos ir daļa no mums.

Cik bieži redzēts mums liekas lab-
sirdīģais, mazliet sentimentālais Bazils,
tikpat pazīstams ir arī bīstamais, bet
vilinošais Henrijs.

Mēģinot vilkt paraleles starp šiem
rakstniekiem, jāsaka, ka galvenais, kas
mūs saista ar viņiem, ir to dziļais tē-
lojums un izjūtu bagātība.

Kellermanis izceļas ar savām spējām
rast ceļu uz visapslēptākajām cilvēka
dvēseles dziļēm. Viņa tēli ir jūtu pār-
bagāti, bet šīs jūtas tos nesalauž, tas
nav slogs, bet līdzeklis, ar kuŗu aizsar-
ģāties, lai paglābtu savu dvēseles mieru.
Un, ja kādreiz jūtas arī tuvina viņa
varoņus katastrofai, tad no pēdējās glāb
dzelzainā griba, ar kādu ir apveltīti
viņa varoņi.

Ar to tiek pasvītots, ka jūtas nav
vis glēvums, bet gan augstākais cilvēka
sasniegums, un ka tikai tas var būt
liels un stiprs, kam ir izsmalcinātas
jūtas. Hamsuna tipi atšķirās no Kel-
lermaņa ar savu nepārvaramo kaisli,
tikai šī kaisle vairs nav pīrmatnēja,
mežonīga, bet līdz pēdējai iespējamībai
izsmalcināta un, ja tā varētu teikt, tikai
dvēselīga.

Arī Kellermana varoņi, līdzīgi Ham-
suna, ir apveltīti ar šādu dvēselīgu
kaisli un Hamsuna tipiem raksturīgo
epnumu, bet te viņi paši to sev ir
redēģuši, tāpēc arī spējīgi valdīt par
to. Hamsuna tips šo lepnumu un
kaisli ir dedzis liktens, tāpēc arī viņi
nav spējīgi ar to cīnīties.

Kellermanim jūtas apvalda trakojošās
dvēseles, Hamsunam tās ir eļļas piliens
ugunt. Viņas tikai pavairo liesmas un
to apņemtai dvēselei ir jāiet neglāb-
jami bojā.

Viņu lepnumā ir kautkas mežonīgs
un tas ir nežēlīgs ne tikai pret citiem,
bet visvairāk pats pret sevi. Jūtas un
gara lepnums ir raksturīgi arī Uaildam,
bet pie viņa varoņiem tās pāriet skai-
stuma un gara dievināšanā.

Kamēr Hamsunam un Kellermanim
tas ir viņu galvenā būtība, Uaildam
tas ir tikai mērķis, lai sasniegtu viņa
ideālu — skaistumu.

Viņa varoņos viež tragismu nevis
tā jūtas, bet pēdējo veidotās skaistuma
vizijas.

Šis vizijas tad arī padara tos par
tipiem, kas apzintģi sevi nāvē, jo viņu
nojaustais ideāls nav sasniezams.

Viņus baida sabiedrība ar savu tru-
lumu, bet dzīti no skaistuma alkām,
tie ir spiesti griezties pie tās, un tas
ir viņu lāsts. Visiem viņiem rakstu-

Par visām lietām nekaitēt.

(Sakarā ar pretalkohola dienām 27. un 28. aprīlī).

Augstākai attīstībai kā ēna seko deģenerācija. Lai tā katru nākošo paaudzī nespiestu aizvien smagāk, labāko pilsoņu pienākumi ir rūpēties, lai ikviena nevēlama parādība ietu mazumā. Mūsu nācijas dzīvo spēku, tikumus un labklājību apdraud alkohols un dzeršanas paraši. To mēs nevaram neredzēt. Mēs nevaram neredzēt, ka līdz ar alkohola patēriņu pieaugšanu pieaug arī izpostīto ģimeņu, patversmju, slimnīcu un vājprātīgo namu skaits. Zinātne ir pierādījusi, zinātnes autoritātes atzinušas un dzīves īstenība apstiprinājusi, ka alkohols ir par pamatu daudzām dzīves likstām un nelaimēm. Lai atceramies tik, ka jau Pitagors bija atzinis, ka „dzeršana ir dvēseles sagītēšana”. Bet — arī mēs stūdejošie vēl vienmēr cilājam putojošos alus kausus. Ar savu prātu un sirdsapziņu izšķirsim ikviens šo jautājumu un teiksim: līdz šejieni un ne tālāk. Būsim rakstura cilvēki un neiesim ar ļaunumu kompromisā. Sakāposim savu dzīvi ar zinātnes nospraustiem mērķiem un ideāliem. Ar pareizi piemērotu gribas spēku attīstīsim mūsos vēl snaudošos spēkus un atsvabināsimies no visām slimīgām tieksmēm — kā iedzimtām, tā dzīvī iegūtām. Attīksimies arī no dzeršanas parašas, pret kuŗu ir tik viens pretlīdzeklis — pilnīga atturība. Pie tam atturība nav upuris, bet ieguvums, nav nekāda nenormālība, nav nekāds mērķis pēc kā dzīties, nav pazīme, kas atšķirtu vienus

riģus ir psiholoģiskais moments, kas ir sarežģīts, bet bezgala paties.

Lasītāju aizrauj jau pirmā lapas puse un tas saspriņdzinātā uzmanībā seko visai romāna gaitai, bieži vien ne tikai izjūdzams, bet arī pats pārdzīvodams visu rakstīto.

Un ja tomēr vienā otrā vietā liekas kaut kas mākslots, tad pati apkārtne to prasa. Dzīve mīl maskas un, nepieciešamības spiesti, arī viņas varoņi tādās tērpjas. Viņi tomēr ir vieni no patiesākiem, jo nebaudāmie sabiedrības, rāda tai viņas īsto seju.

Viņi brīdina no aklas sekošanas autoritātem, jo noņemot maskas, ir redzama bezgala sīka un nožēlojama dvēselīte.

Te no pārējiem mazliet atdalās Kellermanis, jo viņš arī vissliktākajos redz ko labu. Viņš turas pie ieskata, ka cilvēks savā būtībā ir labs un ka tikai apstākļi viņu izveidojuši citādu.

Nevaram arī aizmirst viņu stilus un valodu.

Ja gribētu meklēt te ko kopēju, tad vienīgi to varētu darīt pie Kellermana un Uailda, jo Hamsuna stils un valoda ir tik īpatnīgi, ka tas var būt tikai vienīgi Hamsuna.

Grūti ir iedomāties vienkāršāku, bet arī īpatnējāku stilu par Hamsuna.

Pāris vārdos tiek izteikts vesels pārdzīvojums, un tomēr tie ir visvairāk dzirdētie vārdi!

Ja pie Kellermana un Uailda stāstījuma sižets nosaka arī zināmā mērā stila būtību, tad Hamsuna stils veido sižetu.

Ja stāstījums, ietērpts Hamsuna stilā, spēj mūs aizraut, tad ietērpjot to pašu sižetu Kellermana vai Uailda stilā, mēs panāksim mākslas darba karikatūru.

Arī par Kellermana un Uailda stila kopību grūti spriest.

Liels mākslinieks ir tik īpatnējs, ka viņa darbos grūti rast atspulgu no citiem, tā var būt tikai šķietama un ne formulējama.

Ja tomēr varam runāt par zināmu kopību, tad pēdējā saskatāma dabas tēlojums. Abi viņi visikdienišķākās dabas parādības parāda no tādas puses, ka mēs izbrīnā nu jautājam, kā gan tas nākas, ka mēs līdz šim neesam to manījuši. Viņi ir stāstītāji, gleznotāji, jo visa viņu valoda ir brīnišķīga glezna.

Viņu valoda tomēr ir bezgala viegla, jo gleznas ir tikko jaušamas. Viņas nesaista, bet tikai ierosina mūsu fantāziju, lai steigtos atkal tālāk.

Bet kā jau teicu, viņi ir par oaudz lieli mākslinieki, lai meklētu tur kopēju. Katrs tie ir īpatnējus ceļus, tikai mērķis ir viens.

Un tas ir: jūtas, gars un skaistums. Viņu izkopšana un pārcelšana pār citām vērtībām, tāds viņu uzdevums.

Rūdolfs Prūsiss, stud. iur.

cilvēkus no otriem, bet normāls dzīves veids — vienīgi pareizais un atzīstamais ceļš uz augstākiem tikumiem un iespējamo pilnību dzīvē. Bet — lai tas vēl nebūtu viss. Mums nedrīkst būt vienaldzīgs arī jautājums par tautas nākotni. Arī nācijas intereses prasa, lai mēs nostājamies pret dzeršanas parašu. Lai to ikvienam atgādinātu — tiek rīkotas t. s. pretalkohola dienas. Tamdēļ nepaiesim tām vienaldzīgi gaļām. Nepietiek, ja labi veicam savu tiešo darbu universitātē, bet mums jābūt arī atsaucīgiem, ja tauta sauc, ja tas tautai vajadzīgs. Atsvabināsimies ne tik vien paši no dzeršanas parašas, bet pētīsim sīkāk arī pēc psihopātiskās kostitūcijas, kas ir šai alkoholisma attīstībai pamatos un palīdzēsim arī saviem tuviniekiem, savai nācijai no šīs jaunās parašas atsvabināties. Patreiz mūsu sabiedrība vairāk kā jeb kad alkst pēc dziļām sabiedriskās dzīves reformām. Visskaidrāk sabiedrības doma jāizteic mums. Reformēsim savas viesības, savas tradīcijas. Savu „skaisto” tradīciju dēļ mēs tak nedrīkstam sagraut visu dzīvi. Mums ir pienākums pret dzīvi, pret cilvēkiem, mūsu tuviniekiem un tos mēs nevaram novārtā atstāt. Pienākums ir augstāks par visu. Mūsu — akadēmiskās jaunatnes pienākums tak ir ne tik vien pašiem censties pēc visa cēla un daļa, pēc visa, kas tuvina pilnībai, bet arī nenorobežoties no vienkāršās tautas; mūsu pienākums ir arī mācīt un audzināt tautu. Radīt labu dzīvi — „virzīt dzīvi” — arī tas mūsu pienākums. Daršim to. Nepiemirsīsim to arī pretalkohola dienās. — Ne zobgaltības, vienaldzību un kautrību, bet personīgu piemēru un atbalstu! Tikai tad mēs nebūsim šai idejai kaitējuši. Ed. Turauskis.

Starptautiskās studentu konfederācijas prezidija sēde Prāgā

Kārtējā C. I. E. prezidija sēde notika Prāgā no 29. marta līdz 6. aprīlim. Ieradušies sekoši prezidija locekļi: G. Bagnals (Anglija), Graesslers (Dānija), Paždriski (Polija), Ernsts (Francija), Bacheffis (Bulgārija), Rempe (Latvija) un centrālā biroja vadītājs Conturier (Beļģija). Bez tam attiecīgos jautājumus piedalās sēdēs III. komisijas pr-jis Macadams (Anglija), Bela de Gulyass (Ungārija), kā referents sarīkojamās Budapeštas konferences jautājumus un „die Deutsche Studentenschaft” pr-jis Šmadels un ārlietu biroja vadītājs Proebsts.

18 punktu garās dienas kārtības galvenais jautājums bija vācu lieta.

C. I. E. Parīzes konferencē „d. D. Studentenschaft” sakarā ar konferencē pieņemto rezolūciju, noslēgt ar jauno vācu studentu apvienību „d. Deutsche Studentenverband” līdzīgu sadarbības aktu, kā ar „d. D. St-schaft”, ja šīs divas organizācijas 6 mēnešu laikā nevienojas

un nerada kopēju reprezentāciju uz ārieni, paziņoja, ka tā sadarbību nosaka paredzētā 3 mēnešu termiņā. Nākošā C. I. E. prezidija sēdē Londonā tomēr „d. D. St-schaft” pārstāvji ieradās un tā kā viena daļa prezidija locekļu katrā ziņā sakarus ar šo vācu studentu apvienību negribēja pārtraukt, tad uz sāka sarunas par iespējamību uzņemt „d. D. St-schaft” par pilntiesīgu biedri. „d. D. St-schaft” uzbūve ir pilnīgā pretrunā ar C. I. E. statūtiem, jo šī organizācija apvieno vācu tautības studentus Vācijā, Austrijā, Čehoslovaku vācu augstskolās un Dancigā, bet C. I. E. statūti paredz vienīgi visu studentu apvienību vienas valsts apjomā.

Londonas sēdē tomēr atrada kompromisa pamatus, jo vāci zināmā mērā atkāpās no savas visvācu koncepcijas.

Nākošā prezidija sēdē Davosā 1928. g. decembrī un 1929. g. janvārī, pārrunājot jautājumu par attiecībām ar vācu studentu apbām, nāca pie slēdziena, ka sadarbības akts katrā ziņā parakstāms 1929. g. 24. februārī ar jauno organizāciju „d. D. St-verband”, ja līdz tam laikam abas organizācijas nebūtu vienojušās, neskatoties, vai no „d. D. St-schaft” būtu ienācis lūgums uzņemt par pilntiesīgu biedri jeb ne.

Noteiktā termiņā nozīmētie C. I. E. prezidija locekļi ieradās Berlīnē sadarbības akta parakstīšanai. Bet te nu izrādījās, ka C. I. E. pr-jis G. Bugnalls kategoriski pretojās akta parakstīšanai ar „d. D. St-verband” izrādīt visas simpatijas otrai organizācijai „d. D. St-schaft”. Tādā kārtā akts parakstīts netika un „d. D. St-verband” paziņoja, ka pārtrauc ar C. I. E. līdz turpmākām jebkuŗus sakarus.

Viena daļa prezidija locekļu par pr-ja soli bija pilnīgā nesaprašanā un Prāgas sēdē izcēlas gaŗas pārrunas šinī jautājumā. Izrādījās, ka Bagnalls par vienu no galveniem neparakstīšanas motīviem uzdod apstākli, kā no „d. D. St-schaft” ienācis lūgums dēļ viņas uzņemšanas C. I. E. par pilntiesīgu biedri. Bet iepazīstoties ar šo iesniegumu, noskaidrojās, ka „d. D. St-schaft” nebūt neatkāpjas no savas „lielvācu koncepcijas” un ir nedomā piekāpties Londonas sēdē pieņemto rezolūciju garā. Viena daļa prezidija locekļu pieprasīja nekavējošu Parīzes un Davosa sēžu lēmumu izpildīšanu, bet tā kā prezidijā balsis dalījās, tad šinī ziņā noteiktus lēmumus nepieņēma.

Pēc garākām debatēm tomēr vienojās, ka nevar būt runa par „d. D. St-schaft” uzņemšanu C. I. E. par pilntiesīgu biedri, ja tā neatsakās no savas visvācu koncepcijas un neredzēntē vienīgi vienas valsts studentus.

Šo domu nolēma aizstāvēt Budapeštas konferencē, pie kam kā sakaru veids ar vācu studentiem paliktu pastāvīgs sadarbības.

Pilnīgi skaidrs, ka „d. D. St-schaft” no savas „visvācu koncepcijas” nekad

neatkāpsies un viņai būtu no ārkārtīga svāra, lai tamlīdzīga vispasaules organizācija, kā C. I. E., atzītu šo Liel-Vācijas uzbūvi. To C. I. E. nekad nevar un nedrīkst darīt, jo šis jautājums pārāk svarīgs starptautiskā politikā un tam jāpieiet ar lielu uzmanību. Tālāk, ap „d. D. St-schaft” pulcējas vācu studentu nacionālās aprindas, kuŗu agresīvā nacionālā un saimnieciskā politika vispāri ir pazīstama. Aiz šī iemesla sakari ar „d. D. St-verband”, kas reprezentē vācu studentu progresīvo daļu, ir vēlāmāki, jo no šīs organizācijas puses agresīva nacionāla politika nav sagaidāma. Ļoti interesanti atzīmēt, ka „d. D. St-schaft” vienā savā daļā uzskata sadarbību ar C. I. E. pilnīgi par lieku. Vācijai jādibinot Centrāl-Eiropas studentu savienība, kuŗā piedalītos viņai simpatizējošas valstis un šai savienībai jāpievelkot Baltijas valstis un arī Krievija. Un cik noteikti vāci šo tuvināšanos meklē, redzams no tam, ar kādu enerģiju vācu akadēmiskā saime uztur sakarus ar mūsu kaimiņiem lietuvjiem.

Baltijas valstīm katrā ziņā ar lielu uzmanību jāseko vācu jautājuma atrisināšanai C. I. E., jo lai gan praktiskais sadarbības ar vācu studentiem ļoti vērtīgs, tomēr visvācu koncepcijas uzvara vācu nacionāli-kultūrālā agresivitāte var būt draudoša mūsu jaunam kultūras darbam.

Turpmāk par Prāgas sēdes praktisko darbu.

Edg. Rempe.

Aizrādījumi.

Vai Kristus bija jūds? Par šādu tēmatu Latv. Konservatorijā, svētd. 21. apr., plkst. 3-15 dienā Oratorikums sarīko zinātnisku referātu un disputu. Referents L. U. priv. doc., māc. Jānis Sanders, disputā laipni uzaicināts ņemt dalību prof. Pēteris Šmits, prof. Jānis Endzelīns, prof. Inanuels Bencingers (rakst.), Saeimas dep. archib. Jānis Pommers, Saeimas dep., Dr. phil. Visvalds Sanders, māc. Viljams Feitlers un c. Disputu vada zvēr. adv. pal. Jānis Štelmachers. Biļetes iep. dab. J. Rozes grāmat. (Kr. Barona ielā 5) un Konservatorijā (pie šveic.). Studentiem visās vietās pusceņa.

Redakcijai piesūtīti

Latvijas Jaunatne № 8. Daugava № 4. Arpusskolas Izglītība № 3. Jaunatnes ceļš № 4. Izglītības Ministrijas Mēnešraksts № 3. Zidīns № 3. Sateztecin Zīnios № 2. Utopijas leht 3. Sfinks 10. Ugunsķurs 4. The International Student. Jaunatnes Draugs № 4. Dzelzceļnieks № 7. L'Universitaire Catholique № 11. Jaunības Tekas № 4. Mazās Jaunības Tekas № 4. Lundagård № 4. Latvijas Tirgotājs. Jaunais Cirullitis № 4. Die Technische Hochschule № 9, 10. Deutsch-Oesterreichischer Hochschulführer. Avangarda № 2-3. Hannoverische Hochschulblätter № 6. Gustavs Le Bons „Pūļa psiholoģija”. „Varavīkņinas” apgādība.

Atbildīgais redaktors: Jānis Ātrēns.

Redaktors: „Studenta” kolleģija.

Izdevējs:

L. U. studentu vienotību „VIENKOPA”

Kungu un dāmu drēbnieki.

Piedāvājam īglītus mēteļus, uzvalkus un kostīmus no vietējām un angļu drānām, lielā izvēlē visādos musturos. Priekš frakām, smokingiem un ketuvejām krepitūkus, ševjotus un marengo, kā arī stri-painas, krustotas un baltas bikšu drēbes. Darbs tiek pagatavots pēc visjaunākām un modernākām zīmējumiem.

Amata meistari

K. Miesis un K. Štrēms

(dib. 1912. g.)

Rīgā, Karļins ielā 3/5.

Tālr. 91100

Rasetnes, orig. RICHTER un c. fabr.

Logaritm. linejāli sist. „RIETZ” u. „ELEKTRO”

Zīmēj. papīrs „SCHÖLLERHAMMER”

un visi citi zīmēšanas piederumi.

AUGSTSKOLAS AUDZĒKŅIEM — RABATS.

Holländer un Friedländer

dib. 1903. g. Vaļņu ielā № 31. dib. 1903. g.

GRĀMATAS

glīti un izturīgi iesien

M. Apiņa grāmatu sietuve

Kr. Barona ielā № 16/18. Tālr. 32340.

Studentiem un stud. organizācijām rabats.

Doma Muzejsatvērts svētdienās
no plkst. 11-2.Lasait un izplatit
Studentu !!

Sparu un izturību Akademiskai saimei turpmākā darbā vēlē:

Ed. Jaunzems un B-dri

Čaultšu fabrika un tabakas lieltirgotava

Brīvības ielā 40

Kom. Sab. „Kymmell“

Iesala fabrika

Brunnieku ielā 2

**Latviešu Lauksaimnieku
Ekonomiskā Sabiedrība**

L. Kēniņu ielā 27

V. Kuze

Šokolades fabrika

Fabrika, Artilērijas ielā 55
Nolikotava, Raiņa bulv. 25

Tālr. 91038
21377

Jūl. Ābols

Kolonialpreču lieltirgotava

Dzirnavu ielā 87/89

Tālr. 33505

Ed. Rozītis

Baltijas krāsu fabrika

Lačplēša ielā 52/54

Tālr. 28674

A_s Zuperfosfata fabrika

Milgravi pie Rīgas

Kantoris Rāts laukumā 7

Sab. A. Rudzītis un T. Fogels

Medicīniski aparāti un
ķirurģiski instrumenti

L. Smilšu ielā 4

A. Jaunzems

Pirmā Rīgas mech. čaultšu fabrika

Kr. Barona ielā 21

29795

J. M. Sņķers

kolonial un tabakas preču lieltirgotava

Kungu ielā 29-a

Tālr. 23342, 23950

J. Lukševič un

M. Sprūde

Garderobju veikals

Basteja bulv. 8

Tālr. 22485

Brāļi Stesseļi

Formas un civilapģērbu darbnīca

Rīgā, Dzirnavu ielā 71

Tālr. 29194

K. Bodnieks

Manufakturas un veļas tirgotava

Kr. Barona ielā 28-a (Dzirnavu ielas st.) Tālr. 29094

P. Ozols

Augļu ūdeņu iestāde

Rīgā, Stabu ielā 56

Tālr. 31794

E. Mittenieks

N. dr. meistars

Kungu apģērbu modes zalons

Terbatas ielā 15/17

Tālr. 26619

K. Baumaņa

konditoreja

Kr. Barona ielā 31

Tālr. 29125

Hebensbergers un Ko

(Īpašn. Zvirbulis)

Foto ateljē

Elizabetes ielā 49

Tālr. 27378

Voldemārs Kleins

Mēbeļu rūpniecība

Avotu ielā 59

Tālr. 32428

A. Stīpnieks

drāņu tirgotava

Kr. Barona ielā 66/68

Tālr. 33346

P. Biernis

Maizes ceptuve

Rēveles ielā 96

Tālr. 92328

V. Pauļuks

Mechaniska lauksaimn. ragavu un
ratu būvētava

Pušķina ielā 1

Tālr. 30467

J. Salgals

Pumpju būvētava

Dzirnavu ielā 66

Tālr. 26797

J. Meķķis

Mēbeļu un ādu izstrādājumu veikals

Terbatas ielā 28.

Piedāvā: visāda veida mēbeles. Studentiem pau-
košanas piederumus un viņu izlabošanu.

Armijas Ekonomiskais veikals

Nodaļa: Rēzeknē,
Latgales prosp. № 61

Rīgā, Audēju ielā № 16, tālr. 23901

Nodaļa: Daugavpili,
3. janvāra ielā № 53

Uz Liendienām bagātīgi papildinājis savus preču krājumus, piedāvā:

Apakšstāvā:

KOLONIALPREČU NODAĻĀ:

- plašākā izvēlē konfektes, dažādus saldumus, šokolades, olas un figuras Lieldienu galdam;
- karameles, šokolādi, biskvītus u. t. t.;
- konzervus — augļu, zivju, gaļas un sakņu;
- lašus un zušus, svaigus un žāvētus;
- sviestu, sierus un desu preces;
- augļus, svaigus un žāvētus.

Augšstāvā:

I. MANUFAKTURAS NODAĻĀ:

- izmeklēta lab. aud. pavasara un vasaras sezonām:
- drēbi kungu mēteļiem un uzvalkiem;
  - drānas dāmu kostīmiem un mēteļiem: kokviln., vilnas un zīda audumus kleitām;
  - visādu materiālu veļai — kokvilnas, pusaudekla, lina;
  - logu aizkarus, mēbeļu drānas, galda, gultas, un gridsegas.

II. GALANTERIJAS NODAĻĀ:

- visādas galanteriju preces: gatavu kungu veļu (krekli visiem gadījumiem), dāmu un kungu triko veļu, kakla saites, apkakles, zeķes, cimds, lietus sargus un t. t.

III. APAVU NODAĻĀ:

- Modernāko fasonu izturīgus kungu, dāmu un bērnu apavus un galošas, reglamentus — karavīru piederumus u. t. t.

Pasūtījumi tiek izpildīti nekavējotī un nogādāti uz mājām.